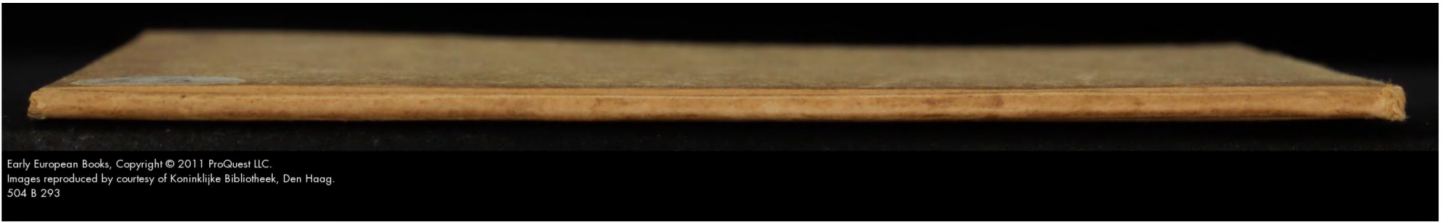
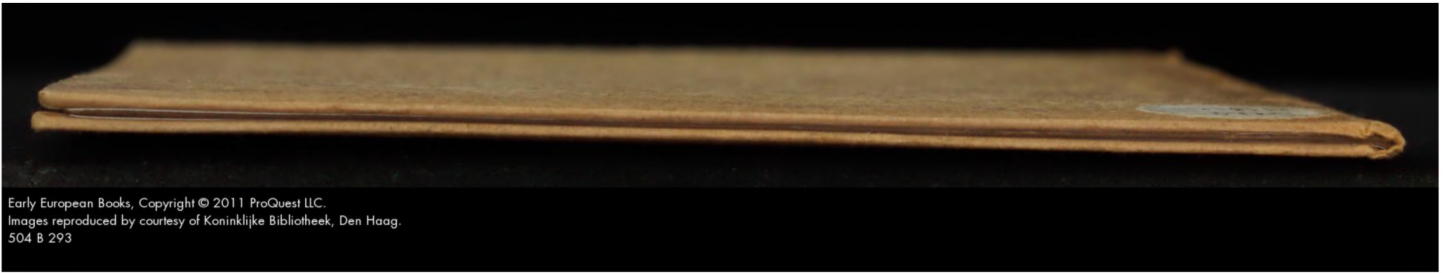

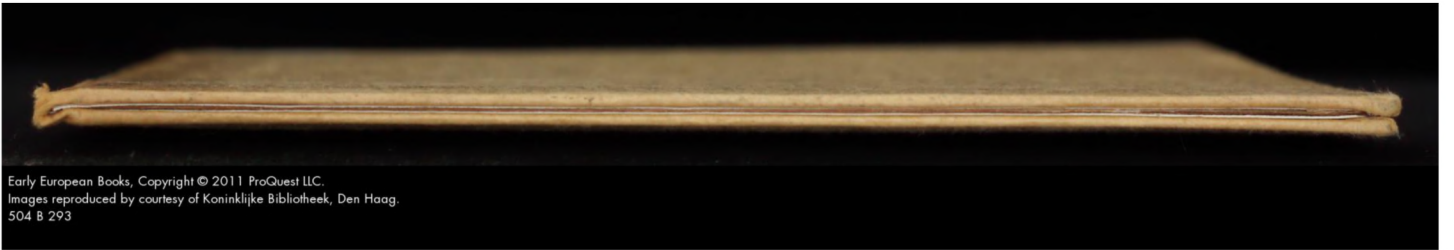
504
B293

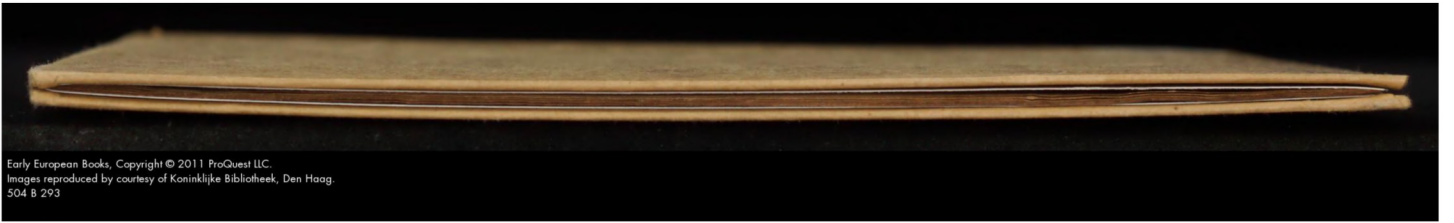
Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
504 B 293

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
504 B 293

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
504 B 293

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
504 B 293

104 167
3293
J. S. K L O M,

Malle Jan Tots
BOERTIGE VRERY.

Gespeelt op d'Amsterdamsche Schouburgh.

Den vijfden Druk.

I' A M S T E R D A M,

Voor de weduwe van Dirck Cornelisz. Houthaak, op de Nieuwe-zijds Kolck
in 't Bourgoens Kruys, Anno 1666.

P E R S O N A G I E N.

MALLE JAN TOT.

DUYF JOOSTEN, sijn Moer.

HANS, de Kleermaecker.

GRAEUWE GERRITJE.

MACHTELT MEYNDERS.

TEEUSJE, een jongen.

Tot de Lesers.

Dit's soo uyt soete lust ghemaect,
En belght niet of't onwetend' raeckt,
Uyt's Levens Jonst laet d'Yver groeyen,
Om al in konst en Liefd' te Bloeyen.

Malle Jan Tots

BOERTIGE VRYERY.

Jan Tot, met zijn Moer, en de Snyer, uyt.

Ian Tot

Goet segen ons Best wat hebje al spuls met dit kilet;
Op selt 'er ferwtel op boozden/ of ick en gaender niet:
Waerom en weet ick de snof niet/ ja alrijdt staet ghy soo
en semelt/
Daer heb ick mijn tongh geberen boven an 't vershemelt
Van de mont mitje rasen/ siet dat doet de besuchste sackreerde Hans.

Hans.

Wel 't is mijn ebeltens/ mijn goe maet.

Moer.

Bestet daer Iutjes Frans/
Olfert/ met Dzooge Gys/ 't sinne kyperen om te raen/
Wel ghy maecht ten 't hooft wel hallozich.

Ian Tot.

Iae mach dat soo bestaen/
Slecht Honskoten inboeren/ niet waer 't het wat te bedupen/
Wilje mijn geen Tebyne mouwen geven?

Hans.

't Sal daer niet by passen.

Ian Tot.

Ghy meughije Peetgen krupen/
Deuse beseete Snip-lups hier/ kostet jou wel ten duyt?

Moer.

Maer wat sinje oock een hodgebeek en klepn van beslupt/
Meester Hans raet ons 't beste om 't satsoen te vermopen.

Hans.

Al ten besten mijn liebe Buur-wijf.

Ian Tot.

Ich heb de schijt van dit stickefopen/
Wilt ghy niet Hans gaet deur/ wy halen licht wel een aer/
't Is jou giertigheyt Best/ sie daer alle gupse gaer.

Moer.

Een passement op de bzoek kint staet bzupn en ondieft/
Ghy sout seggen wel Moertjen/ doe ghy as jou belteft/
Daer gaet niet heur de ouwe slach/ ghy sout mijn laten geworzen.

Ian Tot.

En selt gien Bzupgoms pach wesen?

Moer.

Ian ick wod datje mijn niet meer en pozden/
Ich sou wel werbel-steck worzen/ en de sinnen op de rul
Licht raken; inlester Hans/ siet/ al dusken spul
Hebben wy alle dommelyche daeg/ ick kan 't niet langer verdzagen.

Ian Tot

Wel hoe sel 't dan wesen depnck ick/ al 't sotten obergeslagen?

Moer.

Op siet dozp noch stee an/ wel ick weet 'er langer niet of/
Jou saltge Daers goet of renten/ al set ghy 't soo grof/

En is soo bziet niet Jan Olfers.
 Ian Tot Wel 't is jou eygen raet
 Dan de Mept / dat weerse wel.
 Moer. Maer datje mijn recht verstaet/
 Tot jou hroop mijn keuningh / siet dat hander mijn of schien/
 Op behoeftme soo dzeurs niet toe te bouwen / nou hter laet sien/
 Ich binje Moer / dardalf / en heb 'er noch bzp mee 't mijn in.
 Ian Tot Hoe nae men jz dat ich een Jan Warke of een ebbe bynt bin/
 Of malle Paes / of Oene / en sturen my slechts boozt op de faggel?
 Moer. Ghy bint een Bouwen kranck-hoofst jou rechte Jan Saggel/
 Een syne lakense bzoerck / met een bzuck-bombazijn wambus bzupn
 en mop van glans.
 Hans. 't Staet heel netreken op zyn bozgers.
 Ian Tot Houdt ghyje kinnebackes Hans.
 Hans. 'h Hoopt oock te doen Sinjoor Jannes ich hou veel van goet ac-
 coort.
 Ian Tot Jae hoozt wil ich 't hebben / en dat mit ten woozt/
 'h Wil oock mope vol-slagen rupme en dief-sacken in de mouwen/
 Daer bin ichje te leep op / om de munt in te houden/
 Daer weten de potje lillaes niet achter te raken / dat is goet.
 Hans. Men sal u helpen mijn meester / zyt maer rustigh gemoet/
 Jae ich bemerck sel 't wel licken mit den handel.
 Ian Tot Jae Hansje/
 Jae ich bemerck mijn dupsert soo is daer een hangje.
 Hans. Wat souw 'er tegen staen een eenige Seun gelt-ryck en mop.
 Ian Tot Daer op staet eens een paertje vast Hans / maecht slechts goet roy.
 Hans. Goet roy / ho man / al hadje noch soo veel heurs/
 Werck ich rechte-boozt niet boozt de beste van de Beurs/
 Die alle daeghs van nleuwe snofjens niet doen als leggen malen/
 Jae men weet naeu langer niet te bedencken of 't saem te halen/
 Of dat volckje te dienen in al haer biefe grillen // doch/
 Oeder soo gien kleepn koozreljen in weten te spillen // noch/
 Hier nemen wy een bult wegh / daer rechten wy de stamme zpen/
 Den een salmen vernauwen en d' ander wat wopen/
 Ho wy wercken sulcke kuurtjes onder de beste van de stadt.
 Ian Tot Ich hoozt wel wat 'er of is ghy bint een rechte Snper inje gat/
 Gang hondert Hans ghy weet 't te sonderlingh upt te leggen.
 Moer. Siet dat 'er noch wat an was / van 't hyllick is noch niet te seggen.
 Ian Tot Rijck daer Best dan beginje weer Moer.
 Moer. Wel ich en noem immers niemant niet.
 Ian Tot Jae / jae / al beer genoech / hou daer dan / beset/
 Bzjt selfs datje neus waggelt / 't is 'er nou al mee omme komen/
 Op meucht 'et half sneen laten leggen / ich selder te nacht of dzomen
 Om 't fatsoen / meester hang pacht ghyje haspelen weer op/
 Op een aer tijdt.
 Moer. Jae wel ghy hebt wel een netelooztge klop/

Toest

- Toest meester Hans/ die buy sel wel weer ober gaen.
 Hans. Daer is wel goet wachten nae maer qualijck te vasten/
 Ich heb oock t' hups wat te doen by een winckel met gasten;
 Want u lieden Soons resolute en komt 'er van daegh noch niet uit.
 Ian Tot Dat roertje niet Hans/ en stae ghy niet veel op krupt/
 Daer sinder meer/ en kenje de Spaensche boecken oock wel maec-
 ken?
 Hans. Excellent/ ruym genoch/ vpt dardal felle laecken/
 Dan loopt 'er wel een kints lijfjen ober deur't oock van de schaer;
 Ghy sint van mijn beste Heerschoppen dat is waer/
 Ghy moet niet haest gebaechert wesen mijn soete Jantje.
 Ian Tot Snapt ghy als 't jou gelt kost wat rijdt ons dit Wantjen.
 Hans. Alijdt wordt mijn verweeten dat ich een onderbleven boeck-wepde
 hoock bin.
 Moer. Ich sal morgen tot uwent komen en sien wat ich noch in de hoock
 bin.
 Hans. Dat sal best wesen Duff Jooften
 Jan Tot Reemtime van 't park dan te degen de maet.
 Hans. Dat heb ich hier correct by dese ouwe Cantfag.
 Jan Tot Ich wil 't op een dzaet.
 Hans. Al wel dan/ maer toe-komende om de bzandt wat te hoelen/
 Vpt Besjes paters-baetjen/ laet ons een reys wat spoelen
 Nae ouwer gewoont/ ghy weet de schaer dan te beter snijt.
 Jan Tot Of wy goet hier in hebben of niet.
 Moer. Jae Hans/ dat een reys op een aer tijdt/
 Wat bin ghy noch de ouwe knecht/ wy sellen 't seng verbeteren.
 Hans. Is 't dan hozt Duff-buur soo kan men 't niet beteren.
 Jan Tot Jae sitter stracks an te rocken/ en maecht dat 'et wel sit/
 Ghy meught maken datje gozt haelt verstaie dit/
 Ghy meught oock wel maecken datje in nobis kroegh versooopen
 blijft/
 Ich wil 't morgen abont of en begint 'et niet.
 Hans. Heer hoe staet ghy en kijft/
 Soo te vliegen most ich vleugels hebben.
 Jan Tot Soo begijne dan te seem'len/
 Had ghy 't niet gesneen/ steje wel dat komt vanje dzeem'len/
 Dou sel 't niet klaer wesen/ langht hier al de pzacherp/
 Ich sel 't wel gemaecht krijgen/ dat 's maer bzabbelerp/
 Mitje hoet'len/ jae jae oock.
 Moer. O liebe Hans wat meughje hem toch wijs maecken/
 Kenje geen jae en amen seggen.
 Jan Tot Langh by gozt hier 't laecken/
 Van een Snper gebzupt wesen dat sou my oock lusten.
 Hans. Wat moet hy oock gesont 's nachts slapen en 't malle hooft ruste/
 Mijn ouwe puur-mal/ wel hoe ghy hebt 'et morgen by tijds/
 Men salder te nacht aen wercken.

Ian Tot. *Jae konje maer wat spijts/
't Leste geldt soo 't niet gedaen is daer meughje op passen.*
Hans. *Slaep gy wel en dencht 'er eens om ich sel 't varen wel wassen.*
Ian Tot. *Soo dan 't is niet seggen te doen ghy weet datet 'er nu by leyt.*
Moer. *Nou audien Meester/ maecht 'et te degen daer. Binnen.*
Hans. *Mit goet beschept/
Men salder nae leesen/ en u doechen nae u aensicht/
Wat een geestigen byper is dat by de Maen-licht/
Wat geestiger lanst is dat om 't meysen te behooren/
Doch ich acht daim 'er eer langh wel een acte van sal hoozen.
Binnen.*

Gracuwe Gerritje uyt.

*Ich word upt mijn tureluur mannen/ soo het 'et mijn gebolt
Van onse Ian maet/ dat by op 't bypen dus wacker wozt gesnolt/
Om dat aerdtige teuter-quaetjen van minnen aen te spreken/
Ich scheur mijn reusel by nae/ 'ken hoozen in seben weken
Soo byeenden donder-flach niet/ als my nu hupden quam te beur.*

Machtelt Meynders staet in haer deur.

*En soo ich ginder recht sie soo staetse in de deur;
Wy moeten daer een conbertijffen van hebben dus op staende boe-
ten/
Aerdige/ wel-waerdige/ die wel mersteert om groeten/
Begaefde/ gratteuste/ gentelste/ hoogh-geachtste/
Beschepdelijche goedenabont Dochtersen / en haest-gewenschte
nachten*

*Staen u nu deur de deur/nae dat ich heb gehoozt/
Goddinnerjen 't is byaef/ jae wil 'er soo mee boozt
In alle stilltghedyt? 't is best die 't soo kan maken/
't Is altydt soo gelydt aen geldt-luck niet te raken/
Die waer soet lydtigh soete diertje/ of 't wat dom is/
Men bevindt lychwel dat stom is maecht recht dat krom is/
En kan een uplijen in een Dalchjen veranderen.*

Macht. *Gemeenelych wat byeendig doet u soms herwaertig wanderen/
Ghy soete Gracuje/ ho ghy bintme soo een Dog.*

Gerrit. *Machteltje niet een myt/ wy loopen soo wat los/
Men hoozt al van beer meysje dat de schrale winter hout is/
Die dan een warme stal kryght dat by recht in syn gout is/
En jou luck dat booz handen is/ is eerigh en smeerigh/
Van de ouwe Amsterdamsche pupck wat rupgh en beerigh/
Een wereldt van een man/ een dool-hof sonder gratie/
Een groote mye om-flagh gestelt in een horte spatie/
Seer aerdtigh beslepen/ begaest en cortopg/*

Abel/

Achel/ aenballigh/ lebendig en wat mops/
Datmen te boozen kijckt Mepsjen/ Immers wozt 'er niemant mee
bedzoogen.

Macht. Is niet beter by een upl geseten als een Dalck geblogen?
Dus wilt op 't toch hebben.

Gerrit. Wel eseyt Mepsje/ by opzechte bleght.
Sulcken roem van een saech/ siet toe dat de upl jou niet ontbleghit;
't Is Jan Olfersen/ die goet hart/ die sal u 't minne-bier na leggen/

Macht. Onse liebe lechere Jan Totje/ wou dan 't mepsje jae zeggen/
Hoe raepje nou stenen Gerrit-buur/ mijn byent 't is malle hal/
Als 't is en wesen sou soo is 't noch beter quaet als mal/
Die tenige Seun daer sel wel beter in de wtindt sten.

Gerrit. Pastet wel op Machteltje/ blicht by/ 't sel t' abont noch geschien/
Seije montjen in de kirab by/ en bedenckt by woort op woort/
't Is geen gemien goetjen ghy kryght den Ammetael aen boort/
Jen van onse witte-bzoorts karjes.

Macht. Dieje altoos hebt boort 't soije/
Ich beklaggh hem genoegh.

Gerrit. Dat woort nou jou eygen Jan Totje/
Ich kan 't in u handt sien Mepsje en 'k acht het is al klaer.

Macht. Datmen hier al hoozen moet/ wech/ wech/ nae een aer.

Gerrit. Jae dat loof ich/ nou niet te beul maer schieter pas ober.

Macht. Daer 's mit jou meer geen praten/ 't is hoe langer hoe grover/
't Is jou Gerrit in de mondt geslagen mit al warje doet.

Gerrit. Als lieber komt soo schijnt wel dat leyder wijcken moet.

Macht. Ja Gerritje is 'er sulche mompeling daer 's noch niet van gesprokē.

Gerrit. Bleght by op soeterje/ 't blijft by my onder de roos beloken.

Macht. Eben als aen de kloek-reep/ want ghy quaemt van alle marckten
weer.

Gerrit. Wat hebje mijn sonderlingh besint/ hoe bergrootje mijn eer.

Macht. Laet ghyje soo wat wijs maechen jou rechte mal-bziesjen.

Gerrit. 't Is hier nou maekame quaet en quelt me met mijn liefjen/

O ghy deur-trocken belletjen/ doch soo veel is 'er van/

De seest is niet mogelijk dat mijn hier ontgaen kan/

Deur groote outwe kennis van dat aerdtige quantjen.

Macht. Als een peder wel bekend is/ laet sien 't is mijn eygen Tantjen:

Hanmen jou soo wat wijs maechen/ of spelden op de mou?

Jae wel help lachen met de byper/ op liebe upt de kou/

Als men dit gebeuren siet denckt by datmen groot wonder sach/

Op Gerrit sulcken licht-geloof/ soo van een beest een donderslach/

Wel ghy heunt Roosjes haken want jou neersjen stater nae/

Weet ghy anders niet van de schijbdingh/ ich acht ghy rater nae;

Nou Gerrit-buur daert wel tot op een ander mael/

De ongelegenhepdt lijdt nou geen langh berhael.

Gerrit. Mepnders kijnt met een kusje/ soo 't jou verweende wil is/

Macht. 't Schijnt dat 'et mit jou altijd wat kruls of een grill is/

Houje

Houtje rust/ is dat soenen ? houdt op/ soen mit manniſeren.
 Gerrit. Bescheppelijcke goeden avont. Wy sellen soo wat om swieren/
 Om 't verneem-klere aen te krygen / want ick heb de snof in de
 neus/
 Ick moet uur en tijdt weten/ de komst en de leug/
 En hebben soo wat deung met de byper van zyn ambacht/
 Daer moeder toch altoos ten wesen; nou hier mee goeden nacht.
 Binnen.

Jan Tot met sijn Moer uyt.

Ian Tot. Moer/ Moer/ laet onse Bliet dan te nacht op blyben/
 Ick mien 't soo byster langh niet te maiken/ wat soumen bedzyben
 In 't lers ?
 Moer. Ghy rechten houten Dirck/ ick wou ick in je vel stach.
 Ian Tot. Iae ghy hebt 'er goet doen mee/ maer hy die de bel trach
 Most de man te woort staen.
 Moer. Maer hoe souje aers wat sing winnen ?
 Ian Tot. Maer sy weten datje mop goet hebt/ mienje datse kints binnen/
 Ick weeter aers niet te doen as genadent en een pzaetje.
 Moer. Dat moetje doen daer en tappen upt het beste vactien
 Datje heunt.
 Ian Tot. Wel hep Moer men laet soo dra ghen bier halen.
 Moer. Wel hoe ick mien 't soo niet/ maer dat ghy selt lief-talen/
 En geben de beste woortjes die ghy jou dagen geleert hebt/
 Amen en al wat billich is/ soo als ghy op myn begeert hebt/
 En groetse van mynen 't wegen as Moers sin is 't me wel.
 Ian Tot. Wel an dat sel ick wel doen sooder ghen aer is in sleet snel/
 Dan sal ick 't laten Besse en loomen dan soo na niet.
 Moer. Mit jou is ghen lant te bezeplen ghy rechte Jan durf niet/
 Wilt ghy hyltchen droogert soo weest toch bymoedigh.
 Ian Tot. Ja Moer ick hebt van niemant vreemts.
 Moer. Dat maechte onspoedigh/
 Sou ick niet durven daer een mepsen en boozdeel in gelegen was.
 Ian Tot. En offer de Room dan in alle saken tegen was/
 Die weerje wel datme toch nteste wel lyen mach.
 Moer. Ja daer 't mepsje mee al mee.
 Ian Tot. As 't is datmen wel aers ghyen sach.
 Moer. Nou wilhe gaen gaet heen want de dochter sal slupten.
 Ian Tot. Schtenoot dat machse doen soo blyf ick 'er hupten/
 Sy weet immers dat ick komien sel.
 Moer. Dat 's op alle bytenischap langh en byet begeert.
 Ian Tot. Noch myn docht al in myn hooft dattet soo was gecabeleert.
 Moer. Nou sel 't lochen depnch ick soo gaet en verfoechtiet/
 Wilhe niet blyft 't hups/ siet daer en bloechtiet/
 Soo heb ick ghen verwyf of het daer na ginch al te sterft/
 Een

Een bloot hart minde noyt schoone vrou/ wel eseyt en recht/
Jou hoeckeloerts wat bingē een dzoogert sonder belul.

n Tot. Wel wat wilje staen kneuteren.

oer. Maer men sinnen worden werbeloos om dit liebe spul/
Sooje gaet tijdt op reys/ de boef-kloek sal haest verlaten.

n Tot. Nou dan adieu Moer.

oer. Wel vaer siet toe/ moetsjens moetge praten/
Belechtsje woortgeng wel/ weest vriendelijch en belceft/
Maecht dat 'et ierste ankommen soo een wepntgh zyn groyt heeft.

n Tot. Laet Giert mit de keers wachten.

oer. Jae wy sellen vaer alle beven/
Ich moet weten hoeje ghebaren zyt en hoeje selt scheyen/
En in alle saecken soecht datje dient.

n Tot. Weetse van mijn komst wel Moer?

oer. Ja vaer dat 's genoeg an gebreft/ hier is staegh pmanit op de bloet/
Het is dan een Super/ of by u Suster een vyper/
Al die niet en besoecht wort selden een bedper/
En ghy bint soo recht uyt/ altemets docht ich wat seghje daer.

n Tot. Om de waerheydt te seggen het valt al wat swaer/
Schienoot Besje; maer datge verstaet de eenige iupste sin/
Sen leven niet by men haer gheweest/ depnck hoe ich te moe bin/
't Is wat an te gaen.

oer. Al weer een malle pzaet?

n Tot. Nou dan Moer ich gader nae toe/
Dat hoft om 't wars/ en 'k selder louter op an stooten. Jan binnen.

oer. Soume niet/ goe mannen/ toe-rusten eenighe blooten
Mit volck en rietschap? gaet heen quel-pser ober boet/
't Heyltighe krops naeje/ ja wel 't en is niet soet
Die an sulck volck vast is plomp en dwars in de waghē/
Ich mach 'er wel een dosyn booz hem hebben laten vraghen/
errit. En daer by is hy soo noz/ neeteloozigh en kops/
En noch moetmen al zwijgen/ maer ich ben soo wat krops.

errit. Ghenaemt Duphe Joosten.

oer. Wel Gerrit dus laet 't' hups te bedt.

errit. Wel wse staet ghy hier te wachten? nae mijn dunckt/ ich wedt
Jou Seun.

oer. Ja had hy jou tongh 't sou beter wat lijken;

errit. Wel waer komte van daen?

errit. Maer ich heb 't spul wesen lijken
Van de Doolingh Vlisses/ de Academi is effen uyt/
Ich en weet soo gien selschap.

oer. Jae watge mijn hier beduyp.

errit. Ich wod soo misse Seun ten burgh-walletgen om hebben gewandelt/

oer. Is hy lichtwel 't' hups? Jou Jan/ komt veur den dagh.

oer. Daer wordt nou niet van ghehandelt.

Gerrit. Soo moet jou Dochter an houwen Dupsje / 'h heb nou een pra-
rende blaegh.
Moer. Dat ghebzeektje selden / dat hebje alle daegh/
Jou kom in / maer maecht 'et hoer.
Gerrit. Och ich onnoosel hartjen bin haest upt mit ten praetjen/
Jou met oozlof / ghenavont Ariacntje / Dupsje wat sinje een Ad-
bhaetjen/
Mijn liebe snobbeltjen / lijft niet / sije dus laet wat en doet/
't Is dan niet te verwonderen / sulche luy hebben het goet. Binnen.

Jan Tot, uyt.

Hier woont sedunchtme / wel daer 's gien licht in de glazen/
Hoe nae is 't te laet depnck ich? 'h selder op an blasen/
En depncken setter de monghit nae as ten dieje gendaght bledt/
Het Duijsen en bindt men altyds soo gheriedt op slaght niet/
Woud' nou ballen / pgozt ich bin lustigh op 't soet gheraecht/
'h Hebb' er een paertjen op inghenomen / daer 's by wat moet ghe-
maecht/
Een deel
Gauwdie-
ven uyt.
'h Hoozden de Katel-wacht sien roepen / ich lichten mijn hielen/
Wat zijn dit beur Dups-hoppers? 't lijken bronche Fielen/
Ich wil op een aer tijdt mijn outwe Mantel nemen booz de grijp/
Hoe raech an Mannen / se wacht / de Wept is booz ich is ryp/
Datje mijn hart voelde quacken / hoe tril ich of ich bloot staet/
S' is te besucht uptghesterken / 't is of ich nae mijn doot gae/
Guts / de pocken mocht soo bypen / al is 't mijn bolle keur/
Een Mensch mach niet hzeen hier niet staen / d' een gaet wegh en
d' aer komt 'er deur/
Daer is weer een Super. / Heer! was mijn Mantel ruyp; gaet
banime/
Mach een Mensch 's Heeren straten niet gebzupken / ghy hebt hier
al roo hamme/
Laet hetten lups-bos / schobbejach / lijck hier / wse doetje wat/
March ghy 't te bont / esels / daer 's noch recht in de Stadt/
Jee komt ghy inde Stadt een reys/
Kom ghy een reys by Wegje Flooren deur / hoorzen hy dat een reys/
Soo loopt heen gupten / wegh / ich selje wel vijnen/
Jou sich hou / wel holla / men staet hier dupsent pheen.

Machteken uyt.

Guts Wyfster daer 's sulchen gewaar booz de deur / al te deeg rsepe/
Ich bin blijdt dat de deur op is.
Macht. Niemand hetje hier wat in de weegh ghelepdt/
Wat deur sulchen gheslop / de Buuren sellen 't hoorzen.
Jan Tot. 'h Mensch jouwer liefsen bescheperlych goeden avont.

Ghy

Macht. Ghy soud' het ouwe Wyf hier mee verstooren.
 an Tot. Sou ick secker Metsjen?
 Macht. Twijfelt daer in 't minst niet an.
 an Tot. 'k Sal moezhen wel wat soeter kloppen.
 Macht. Hebje al oozlof mijn soete Man?
 an Tot. Ick wilde ghy u mantertjes wat beter en perfectu steldt.
 Maer sou u lieden niet belieben die u ongherecht queld'/
 Een wandellinckjen mee om te gaen/ dat hadden wy booz-genomen/
 Ghy wist immers wel dat ick van abont sou komen/
 Hem wil ick segghen soo.
 Macht. Jae Jan Olfertsen ick weet niet.
 an Tot. Weet niet / wel was't soo niet gheseldt?
 Heer hoe lichtigh woonje hier op de Burghwal.
 Macht. Dat heeft sijn bescheit/
 Daer moeten sijn naem halen.
 an Tot. Jae dan mostje nae 't Haerlemmer Hout/
 Daer heb ick een Out-doom/ daer baren wy speulen/ die is stock out/
 Daer hangt ons mee 't goed van ober 't hooft / oock van blinde Richt
 In de hamer-slagh/ de Stief-dochter van handige Beelp/ (Seelp/
 Al goude gaenwe een reis om Machteltjen.
 Macht. 't Is vrp laet/ ick darft wat quaetjes doen.
 an Tot. Maerom? jenn wat een mojen nieuwen stoep hebje hier.
 Macht. Daer uit moghen de Vrpers vermoen
 Dat 'er jonck is en groen dat 'er binnen in 't nest is.
 an Tot. Eben-wel is 't koel weer.
 Macht. Dat doet dat 'er windt buiten de Vest is/
 Daer 't waelt daer schutter.
 an Tot. Datje dan ien reis waert
 Op de Spaensche Zee/ en een poos op de baert/
 Daer waelt 'er noch wel aers.
 Macht. 't Is nae reden gelooflyck en wel te dencken.
 an Tot. Allyck-wel Starre-licht moi weer.
 Macht. Daer siet ghy dat u de Goden schencken
 Klare Lucht.
 an Tot. Als 't is Machteltjen/ ghy bint by mijn zfel excellent.
 Macht. Ick bin Meits genoch/ niet waer Vrijer?
 an Tot. Asje secker bent;
 Hou daer dan / vrppostigheldt is een dingh dat louter past/
 Sie daer/ hebt ghy 't hart/ ick nooje moezhen te gast
 Op onse Moers warme ketel/ en wpsellender wat by in de Pan steken
 Mit een duits hart. Macht. Wat ghy kent as een man spreken/
 Sulchs is mijn in dylewecken van gheen Vrijer ghepresenteert.
 an Tot. Al binnen wy wat swart / Dochter/ wy sellen niet byten.
 Macht. Dat was in alle beestigheldt gheleert/
 Byten is Paerde-liefd' / 't was maer een doen die 't dee.

Ian Tot. Hy byget lustigh / Besje sep al bzenghise mee / bzenghise mee.
 Macht. Soo wist jou Moer dan datge hier quaeint?
 Ian Tot. Kijck hier Machteltjen / wel dat 's oock een bzaegh/
 Mit sulck volck komen seecker Moer sou't wel behaghen.
 Macht. Nou / soudt dan eens wandelen zijn? soo langh dat ober-geflagen
 Ich komje boozt weer by / ich tree een weynich of/
 Ich sel tens binnen gaen en bzaeghen om verlof.
 Ian Tot. Hey / jou Moer en Besjen hebben t' samen al wat gheraen/
 Neuren wy maer an Machteltjen / dat sel wel te doen slaen/
 Gang lyden boozt slechts.
 Macht. Jae wel 't is mit jou hiet ebacken/
 Nou liebert of een mensch een reys most bytshens placken/
 Ich komje stracks weer by.
 Ian Tot. Loopt datge swiet / en komt ras weer by den bach/
 Guts dat 's een lebendigh diertjen / hoe riet wasse strack/
 Dat is alsoo ghelabeliert / gets hondert hier 's non gien bzalen/
 Had ich nou vast mijn Trou-pemtingh of tijdt om te halen/
 Gele weken dat 's een treck-pleyster / wat ich schrick / wat ich wijf/
 Sulck goetje maecht een mensch op een aer manier aen 't lyf.
 Daer komt een Jongertjen van werck / hoe Teeusgen bin ghy 't?
 Teeusje
 uyt. Jae ich Jan-buur.
 Teeus. Maer hebje niet een kleyn ooghen-blickje wat tijdt?
 Ian Tot. Ghy soudt eens tot Moers loopen heen en weer als een man.
 Teeus. Jae ich moet noch om een boot-schap.
 Ian Tot. Hey / wat leydt daer an/
 Ich selje wat geven / en Best selje oock wat toe-steeken.
 Teeus. Maer of de baes mijn slaen wou wilj'er dan deur spreken?
 Ian Tot. Daer 's mijn handt.
 Teeus. Want wy moeten noch al de nacht werken.
 Ian Tot. Jae seecker dat komt niet wel.
 Teeus. Maer seghtmen een reys wat ich byje Moer doen sel?
 Ich most ras loopen.
 Ian Tot. 'k Selje dan een stupber geven/
 Optje macht / watje keunt / je most louter an streben/
 Guts Teeuwis het komt soo slaechs; secht Moer datse jou dat out
 stich pot-gelt
 Geeft dat in 't trooz leyt / seght hy wil dat nou het slot-gelt
 Van dese nacht noch klaer maken / hier op de Burgwal sel ihje wachten.
 Teeus. 'k Sel loopen of ich een bten om een duyt kost. Teeusje binnen.
 Macht. Is wijn woort nou niet te achten?
 Niet veer upt onse wijck te treden / 'k heb gien langh onthset.
 Ian Tot. Neen hier wat langhs / en de dwars-stract deur / ich bin noch niet
 Ich verwacht hier noch wat. (riet/
 Macht. Doeje / was 't gheluck het mocht te rupmer segghen/
 Gien mantel doet om 't hooft.

Sooje

n Tot. Sooe beliest / as 't is / 't sel denck ich nou niet regenen/
'h Had deuse mantel oock niet garen nat / maer dat is een maeltjen/
Dit moetense nou lyen / gats hoe loopense om het baentjen/
Ick hebje.

acht. Deur soo langh / en ghenoecht dan vanje deur.
n Tot. Dit in Nachteljen / soo komen wy weer 't andere straetje deur/
Hier is noch veel volck op / of'er moeyten of wat te doen quam/
Dan loopen wy op de Wacht an / soo nae den Opgendam/
Soo is een mensch sijn hart gherust.

acht. 't Is best byer / houdje daer by.
n Tot. Sou'ck niet / jae moer daer isme wat van gheliert/
Laet ons dit op-slaen.

Binnen.

Moer, met Graeuwe Gerritje uyt, en Teeusje
komt by haer.

Moer. Die porzjes hebje noch toe ghehad / een wepnigh gheciert
Op zyn Weens / Gerrit-buur / nou daer geschicht nae Besjes.
errit. Als een gheschooze lyntje / neen wy soecken nou gheen nesjes/
't Is al deeghelijck werck.

Moer. Daer 's Dups-buur met noch een pzater in de deur;
Goeden abont luptjes / maer jou Deun quam my so daet'lijck deur/
En heeft my aengherant om by u ras te loopen/
Versoecht het Pot-gelt om soo stracks de meyt te hoopen/
Van deusen abont klaer / hy bidt ghy 't senden wilt.

Moer. Jae wel wat groover sot! de opper-boochte van 't gilst
Van Tierbus gecken-baer / lacht nu ghy schupin van boeden/
errit. 't Is al bescheten werck.

errit. O mijn! ick sou wel hoeben
Een ysere bandt om 't lijf dat de buck niet sticken barst/
Wat seghe nou van Jan?

Moer. 't Is wel dra upt-gheparst/
Hy weet 'er soo berweent en soo ondieft te klaren/
Dat in een uur of twee als ghy in al jou Jaren/
Loop Jongen / loop / seghe dat hy t' huys komt 't sorte lynth.

errit. Wel wie het mit jou lijven wat te doen.

Moer. 'h Wil 't hem niet stuuren / die rechte weer-wijnt/
Jae wel lacht schupmer / 't was te deggen wel ghemtent.

errit. Geeft 'et Jongen by een schellingh / 't is seker wel verdient/
Dat bypertje klaert 'et wel.

Moer. Jae / jae / heen Jongen / hier mee scheur ick al mijn byleven.
errit. Wel secker dat 's my bestel. Teeusje binnen.

Moer. Dat en moet hem niet wel gelseven/
Een arbejder is loon weert / nou Besje-maet dupsent fout danch.
Hier mee is 't deur Jan-alleman ten geggetjen al sen leven lanch.

Binnen.

Teeusje

Teusje nyt, en Jan Tot met Machteltje ontmoet hem.

Teus. Hef / hef / waer 's Jan nou / goe luptjes weetj'er niet of?
Hoe sel hem die Trou-penninck bollen / 't is te plomp en te grof;
Sie ick hem ginder niet snobbelen op de leuningh van de Wygh?
Jae hy sel noch een paer hebben warense maer bligh;
Gins komt hy mit de soete-botter / wat sel ick nou moys kuyghen?

Jan Tot. Ho Teusje! beste maet wat hebje van de vyghen?

Teus. Dat 's waer / ick hreegh van je Moer een spijtighe bech/
En se woudtje niet sturen.

Jan Tot. Houtje mongt toe jou malle gech/
Jou bootchap is niet wel edaen / hou daer is maer een dootjen/
Deuse bengels doen altyds averechts haer woortjen/
Loop Jonghen / haes op. Teusje binnen.

Macht. Sy slachten jou / die ooch van pas weet watje halt.

Jan Tot. Wel hoe soo Liefste?

Macht. Maer dit hylsch daer is mit jou al vermalt /
Hier mee laet ons kiozen / blijf jy in je soete neuselingh /
Trouwen ghy sint een Liefjen.

Jan Tot. Wel kijch hier / dat 's immers maer beuselingh.
Mien sel 't Machteltjen 't wil swart of wit worden op deuse stee.

Macht. En sel root en paers van boosheyt / gaet ghy en blijf in bree/
Loopt nae de rupme Burghwal en spoelt daer u bugle lippen /
Jou onbeschoften reechel wat laet ghy u ontslippen/
Sulcke greepen te gebruyken by een Dochter van faem en eer /
Loop vlerkante Boere-beughel en komt by lijben niet weer /
Dat raedt ickje wel / of 't sel segh ick iens wonder dagen /
Bin jy sulcken ruppen broeder / en mijn so deegelijck booz-gedzagen?
Sulcken Besjes lijnt te wesen schielijch en gul van aert /
Wegh / wegh / niet een woort meer / bin ick mit puur-mal vergaert?
Gaet heen / goeden nacht / en loopt beursint belten.

Jan Tot. Gang lijden wist ick 'er argh mee / o bloemer-elten.

Macht. Ghy soudt u manierlijch houden / en wandelen in llesde boort /
Hier nae niet mer te hoozen al isser nu nae gehoozt.

Jan Tot. Al leben Machteltjen!

Macht. Wat leben? wegh / en laet mijn belten/
Ich raedt datje mijn los laet / sel jy mijn 't kloppen verblen?

Jan Tot. Jae dat is 't ooch / deuse nietkerse pluimstrijckers / kale neeten/
Lijch-watten sonder munt / die pochtighe af-gheeren/
Die staen hier te mups-hoppen 't hooft moet een mensch ontfellen/
Daer houdt ghy 't mee / dat 's ooch soo / dat moet ickje toe-letten/
Die dun in de buil / die assel-hoerch-bachert seng al den brup.

Macht. Wegh / wegh Darche-daer / schaemje booz deegelijck lup /
Staet so langh alsje moe blint / dese murwe hop. Machtelt loopt bin.

Jan Tot. Wel dat 's moer beschelt.

Wel

Wel hep/ was 't soo gheselt segg een reys Gladdeunse ?
 Wel hep/ was 't soo gheselt ? doet de deur op ich kleumje/
 Wel wat ghebrui is hier oock/ ich was soo goet als ghy/
 Wat gebrommel sel hier wesen ? dat 's aers een spijtghc prp/
 Wel hoe/ is dat te woordstaen ? ghy sult weten wieje beur hebt /
 Ghy hebt van 't pulchje van Amsterdam / al mienje datje dus veel
 heur hebt ;
 Siet dat beur de stien-slijpers / is 't eers genoch ich braeghje ?
 Guts hondert en twintigh Mept soo konit en verbaeghje ;
 Sonder adieu/ sonder bonjoers/ sonder nacht-soen/ sonder de rest/
 Ich had 't aers mienen te klaren / dat doet onse verbrande Best/
 Ich treck al de nacht op / laet sien/ en dus siet ich voertje
 Met 'et soetste praetje.

Graeuwe Gerritje, uyt.

rrit. Wel hoe/ isser questy bzient ?
 Tot. Jae / wie roertje ?
 Ghy bint al ten volck / nacht-loopers / snupbers by de wegh.
 Wel ghedencit 'et Machtelt / 't is wel.
 rrit. Wel dat 's een gracieus ghesegh /
 De Mept heeft onghelijck bzient.
 Tot. Jae onghelijck herse /
 Hebje 't hart geestje bloot / Jannemans-macht besetse /
 Ghy selt 'er noch af hebben soo vast as een muur. Binnen.
 rrit. Gut dat 's berpeutert werck / hoe staet dat backes suur /
 Dit 's hiel nou upt 'et lijck / hier 's meer gien samen knoopen /
 Hier mee is 't al verbror en 't malle hooft an 't loopen /
 Hier mees 't hyltich upt / en 't Meysje wil der niet an/
 Moeghen soo ich 't leef moet ich hier de stooz van ;
 Siet toe aerdighe Dringesjes / alsje dusken puch teng konit beur/
 Slaet soo lichtelijck niet of de gelt-hebbende beur :
 Macht jou Machtick Meinders / lust jou dus 't allene slapen ?
 Walle Jan Tot is uit en sel hoeden vol stienen rapen/
 Soa een Wyer te verstooren en te helpen op de loop/
 't Is lichewel noch beter als een ewighe qua hoop :
 Hier mee Toe-hoorders/ neemt booz lief ons soet vertooghen/
 En lacht eens om Jan Tot in al zijn hoop bedrooghen.

E Y N D E.

A Ls 't is en immers wesen sal,
Soo is 't noch beter quaet als mal;
Maer alle beyd' in koop te treffen,
Al was den handel noch soo goet,
Daer wort niet als mal uyt-gebroeyt,
En 't leventjen loopt niet soo effen,
Hoe keurlijck datmen 't wil verheffen.

Het oogh-val, en de sinnens lust,
Geniet meer lucks en levens rust.

J. S. K O L M.

Bemindt de Waerheydt.

